DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 29 mars 2011 *

Innehållsförteckning

I — Tillämpliga bestämmelser ..... I - 2314

A — Bestämmelserna i EKSG-fördraget ..... I - 2314

B — Bestämmelserna i EG-fördraget ..... I - 2316

C — Förordning (EG) nr 1/2003 ..... I - 2316

D — Bestämmelser om preskription av möjligheten att inleda ett förfarande ..... I - 2317

II — Bakgrund till tvisten ..... I - 2319

III — Förfarandet vid förstainstansrätten och den överklagade domen ..... I - 2322

IV — Förfarandet vid domstolen ..... I - 2324

V — Parternas yrkanden ..... I - 2324

VI — Begäran om återupptagande av det muntliga förfarandet ..... I - 2327

VII — Prövning av överklagandena ..... I - 2328

A — ARBED:s överklagande (C-201/09 P) ..... I - 2329

1. Den första grunden: Åsidosättande av artikel 97 KS och förordning nr 1/2003, maktmissbruk, felaktig rättstillämpning och bristande motivering ..... I - 2329

a) Parternas argument ..... I - 2329

b) Domstolens bedömning ..... I - 2331

* Rättegångsspråk: franska.

2. Den andra grunden: Åsidosättande av principerna om att företag är rättssubjekt och om att påföljder ska vara individuella, bristande motivering, felaktig tolkning och tillämpning av rättspraxis avseende huruvida helägda dotterbolags ageranden kan tillskrivas moderbolag samt åsidosättande av principen om rättskraft ..... I - 2338

a) Upptagande till sakprövning och huruvida grunden har verkan ..... I - 2338

i) Parternas argument ..... I - 2338

ii) Domstolens bedömning ..... I - 2338

b) Prövning i sak ..... I - 2339

i) Parternas argument ..... I - 2339

ii) Domstolens bedömning ..... I - 2342

3. Den tredje grunden: Åsidosättande av reglerna om preskription och av principen rättskraft samt bristande motivering ..... I - 2345

a) Parternas argument ..... I - 2345

b) Domstolens bedömning ..... I - 2346

4. Den fjärde grunden: Bristande motivering samt åsidosättande av rätten till försvar och principen om rättskraft ..... I - 2347

a) Parternas argument ..... I - 2347

b) Domstolens bedömning ..... I - 2348

B — Den enda grunden för kommissionens överklagande i mål C-216/09 P: Felaktig rättstillämpning vid tolkningen av beslut nr 715/78 ..... I - 2350

1. Parternas argument ..... I - 2350

2. Domstolens bedömning ..... I - 2354

VIII — Rättegångskostnader ..... I - 2357

I de förenade målen C-201/09 P och C-216/09 P,

angående två överklaganden enligt artikel 56 i domstolens stadga, som ingavs den 5 respektive den 10 juni 2009,

ArcelorMittal Luxembourg SA, tidigare Arcelor Luxembourg SA, Luxemburg (Luxemburg), företrätt av A. Vandencasteele och C. Falmagne, avocats (C-201/09 P),

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Europeiska kommissionen, företrädd av F. Castillo de la Torre och E. Gippini Fournier, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

ArcelorMittal Belval & Differdange SA, tidigare Arcelor Profil Luxembourg SA, Esch-sur-Alzette (Luxemburg),

ArcelorMittal International SA, tidigare Arcelor International SA, Luxemburg,

sökande i första instans,

och

Europeiska kommissionen, företrädd av F. Castillo de la Torre, X. Lewis och E. Gippini Fournier, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg (C-216/09 P),

klagande,

i vilket de andra parterna är:

ArcelorMittal Luxembourg SA, tidigare Arcelor Luxembourg SA, Luxemburg,

ArcelorMittal Belval & Differdange SA, tidigare Arcelor Profil Luxembourg SA, Esch-sur-Alzette, företrätt av A. Vandencasteele, avocat,

ArcelorMittal International SA, tidigare Arcelor International SA, Luxemburg, företrätt av A. Vandencasteele, avocat,

sökande i första instans,

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden V. Skouris, avdelningsordförandena A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, A. Arabadjiev (referent) och J.-J. Kasel samt domarna E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, T. von Danwitz och C. Toader,

generaladvokat: Y. Bot,
justitiesekreterare: handläggaren R. Şereş,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 29 juni 2010,

och efter att den 26 oktober 2010 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 ArcelorMittal Luxembourg SA, tidigare Arcelor Luxembourg SA (C-201/09 P), Europeiska kommissionen (C-216/09 P) samt, genom anslutningsöverklagande, ArcelorMittal Belval & Differdange SA, tidigare Arcelor Profil Luxembourg SA, och ArcelorMittal International SA, tidigare Arcelor International SA (C-216/09 P), har yrkat att domstolen delvis ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt den 31 mars 2009 i mål T-405/06, ArcelorMittal Luxembourg m.fl. mot kommissionen (REG 2009, s. II-771, nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogiltigförklarade förstainstansrätten delvis kommissionens beslut K(2006) 5342 slutlig av den 8 november 2006 om ett förfarande enligt artikel 65 i EKSG-fördraget rörande avtal och samordnade förfaranden mellan europeiska stålbalksproducenter (ärende COMP/F/38.907 – Stålbalkar), offentliggjort genom ett sammandrag i *Europeiska unionens officiella tidning* den 13 september 2008 (EUT C 235, s. 4, nedan kallat det omtvistade beslutet).

2 I det omtvistade beslutet ansåg kommissionen att det företag som består av ArcelorMittal Luxembourg SA, ArcelorMittal Belval & Differdange SA och ArcelorMittal International SA mellan den 1 juli 1988 och den 16 januari 1991, med åsidosättande av artikel 65.1 KS, hade deltagit i ett antal avtal och samordnade förfaranden som hade till syfte eller resultat att fastställa priser, tilldela kvoter och i stor skala utbyta information om gemenskapsmarknaden för stålbalkar. Med anledning av dessa överträdelser ålade kommissionen dessa företag att solidariskt erlägga böter med 10 miljoner euro.

I – Tillämpliga bestämmelser

A – *Bestämmelserna i EKSG-fördraget*

3 I artikel 65 KS föreskrevs följande:

”1. Överenskommelser mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som är ägnade att inom den gemensamma marknaden direkt eller indirekt förhindra, inskränka eller snedvrida den normala konkurrensen är förbjudna, särskilt sådana som består i att

a) fastställa eller bestämma priser,

b) inskränka eller kontrollera produktion, teknisk utveckling eller investeringar,

c) dela upp marknader, produkter, kunder eller försörjningskällor.

…

4. Överenskommelser och beslut som är förbjudna med stöd av denna artikels första punkt skall sakna rättsverkan och kan inte åberopas inför någon domstol i medlemsstaterna.

Kommissionen skall om inte annat följer av rätten att överklaga till domstolen ensam vara behörig att avgöra om nämnda överenskommelser eller beslut står i överensstämmelse med bestämmelserna i denna artikel.

5. Kommissionen får fastställa böter och viten för företag som träffat en ogiltig överenskommelse eller som genom skiljedomsförfarande, avtalsvite, bojkott eller andra medel tillämpat eller sökt tillämpa en ogiltig överenskommelse eller ett ogiltigt beslut eller en överenskommelse för vilken tillstånd vägrats eller beträffande vilken tillstånd återkallats eller som fått tillstånd genom uppsåtligen oriktiga eller förvanskade uppgifter eller som tillämpar förfaranden som strider mot bestämmelserna i punkt 1. Maximibeloppet av dessa böter eller viten får inte överstiga dubbla värdet av den faktiska omsättningen av de produkter som omfattas av de överenskommelser, beslut eller förfaranden vilka strider mot bestämmelserna i denna artikel. Nämnda maximibelopp får dock höjas i de fall det varit fråga om en begränsning av produktion, teknisk utveckling eller investeringar såvitt gäller böter till högst 10 procent av berörda företags årsomsättning och såvitt gäller viten till högst 20 procent av dagsomsättningen."

4 I enlighet med artikel 97 KS upphörde EKSG-fördraget att gälla den 23 juli 2002.

B – *Bestämmelserna i EG-fördraget*

5 I artikel 305.1 EG föreskrevs följande:

”Bestämmelserna i detta fördrag skall inte medföra någon ändring i bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, särskilt inte vad avser medlemsstaternas rättigheter och förpliktelser, befogenheterna för den gemenskapens institutioner och bestämmelserna i sistnämnda fördrag om hur den gemensamma marknaden för kol och stål skall fungera.”

C – *Förordning (EG) nr 1/2003*

6 Enligt artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i [EG-]fördraget (EGT L 1, 2003, s. 1) ska kommissionen ”[v]id tillämpningen av artiklarna 81 [EG] och 82 [EG] … ha de befogenheter som anges i denna förordning”.

7 I artikel 7 i förordning nr 1/2003, som har rubriken ”Konstaterande och upphörande av överträdelser”, föreskrivs följande:

”1. Om kommissionen till följd av ett klagomål eller på eget initiativ konstaterar att bestämmelserna i artikel 81 [EG] eller artikel 82 [EG] har överträtts, får den genom beslut ålägga de berörda företagen eller företagssammanslutningarna att upphöra med överträdelsen. … Om kommissionen har ett berättigat intresse av det får den även konstatera att en överträdelse tidigare har ägt rum.

…”

8 Enligt artikel 23.2 a i förordning nr 1/2003 får kommissionen genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet överträder artiklarna 81 EG eller 82 EG.

D – *Bestämmelser om preskription av möjligheten att inleda ett förfarande*

9 Enligt artikel 1.1 i kommissionens beslut nr 715/78/EKSG av den 6 april 1978 om preskriptionstider i fråga om förfaranden och verkställande av påföljder enligt fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen (EGT L 94, s. 22; svensk specialutgåva, område 1, volym 1, s. 136) och artikel 25.1 i förordning nr 1/2003 gäller i fråga om kommissionens befogenhet att ålägga böter vid överträdelser av konkurrensreglerna, i princip, en preskriptionstid på fem år.

10 I artikel 1.2 i beslut nr 715/78 och artikel 25.2 i förordning nr 1/2003 föreskrivs att preskriptionstiden ska räknas från och med den dag då överträdelsen begicks. Vid fortsatta eller upprepade överträdelser ska dock tiden räknas från och med den dag då överträdelsen upphörde.

11 Enligt artikel 2.1 i beslut nr 715/78 och artikel 25.3 i förordning nr 1/2003 ska preskriptionstiden avbrytas av åtgärder som vidtas av kommissionen i syfte att undersöka eller ingripa mot överträdelsen. Avbrottet i preskriptionstiden ska gälla från och

med den dag då minst ett företag som har deltagit i överträdelsen underrättas om åtgärden. Åtgärder som avbryter preskriptionstiden ska särskilt utgöras av

— skriftliga framställningar om upplysningar vilka görs av kommissionen samt beslut av kommissionen i vilka de begärda upplysningarna krävs,

— skriftliga tillstånd att genomföra inspektioner eller undersökningar, vilka kommissionen har gett sina tjänstemän, eller beslut av kommissionen om att beordra en undersökning,

— kommissionens inledande av ett förfarande, och

— meddelanden om kommissionens invändningar.

12 I artikel 2.2 i beslut nr 715/78 och artikel 25.4 i förordning nr 1/2003 föreskrivs att avbrottet i preskriptionstiden ska gälla alla de företag som har deltagit i överträdelsen.

13 Enligt artikel 2.3 i beslut nr 715/78 och artikel 25.5 i förordning nr 1/2003 ska preskriptionstiden, efter varje avbrott, börja löpa på nytt. Preskriptionstiden ska dock löpa ut senast den dag då en period som är lika med den dubbla preskriptionstiden har förflutit utan att kommissionen har ålagt böter eller en påföljd. Denna period ska förlängas med den tid under vilken preskriptionstiden tillfälligt har upphört att löpa.

14 Enligt artikel 3 i beslut nr 715/78 och artikel 25.6 i förordning nr 1/2003 ska preskriptionstiden för åläggande av böter eller föreläggande av viten tillfälligt upphöra att löpa så länge som kommissionens beslut är föremål för domstolens prövning.

15 Av artikel 4 i beslut nr 715/78 och artikel 26.1 och 26.2 i förordning nr 1/2003 följer att en preskriptionstid på fem år ska gälla för kommissionens befogenhet att verkställa beslut om åläggande av böter enligt bestämmelserna i EKSG-fördraget eller artikel 23 i förordning nr 1/2003. Denna tid ska räknas från och med den dag då beslutet vinner laga kraft.

II – Bakgrund till tvisten

16 Punkterna 16–37 i den överklagade domen innehåller en redogörelse för bakgrunden till tvisten. Denna kan sammanfattas enligt följande:

17 ARBED SA, som ändrat bolagsnamn till först Arcelor Luxembourg SA och därefter till ArcelorMittal Luxembourg SA (nedan kallat ARBED), var verksamt på området för tillverkning av stålprodukter.

18 TradeARBED SA, som ändrat bolagsnamn till först Arcelor International SA och därefter till ArcelorMittal International SA (nedan kallat TradeARBED), grundades som ett helägt dotterbolag till ARBED och var verksamt på området för distribution av stålprodukter som ARBED tillverkade.

19 ProfilARBED SA, som ändrat bolagsnamn till först Arcelor Profil Luxembourg SA och därefter till ArcelorMittal Belval & Differdange SA (nedan kallat ProfilARBED), grundades den 27 november 1992 som ett helägt dotterbolag till ARBED i syfte att från och med den dagen fortsätta ARBED:s finansiella och industriella verksamhet i stålbalkssektorn.

20 År 1991 genomförde kommissionen, på grundval av beslut som fattats med stöd av artikel 47 KS, undersökningar på olika företags, bland annat TradeARBED:s, kontor. Den 6 maj 1992 riktade kommissionen ett meddelande om invändningar till de berörda företagen, bland annat till TradeARBED, men inte till ARBED eller ProfilARBED. TradeARBED deltog även i den hearing som hölls den 11–14 januari 1993.

21 Genom beslut 94/215/EKSG av den 16 februari 1994 om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 i EKSG-fördraget angående avtal och samordnade förfaranden bland europeiska stålbalksproducenter (EGT L 116, s. 1) (nedan kallat det ursprungliga beslutet), fann kommissionen att 17 europeiska stålföretag, bland dessa TradeARBED, hade deltagit i en rad avtal, beslut och samordnade förfaranden för fastställelse av priser, uppdelning av marknader och utbyte av konfidentiell information på gemenskapsmarknaden för stålbalkar, i strid med artikel 65.1 KS. Kommissionen ålade 14 företag i denna bransch, däribland ARBED (11 200 000 ecu), böter för överträdelser som ägt rum mellan den 1 juli 1988 och den 31 december 1990.

22 Genom dom av den 11 mars 1999 i mål T-137/94, ARBED mot kommissionen (REG 1999, s. II-303), ogillade förstainstansrätten den talan om ogiltigförklaring som ARBED väckt mot det ursprungliga beslutet. Förstainstansrätten minskade dock bötesbeloppet för detta företag till 10 miljoner euro.

23 Genom dom av den 2 oktober 2003 i mål C-176/99 P, ARBED mot kommissionen (REG 2003, s. I-10687), upphävde domstolen förstainstansrättens dom och ogiltigförklarade det ursprungliga beslutet i den mån det avsåg ARBED, på grund av att rätten till försvar hade åsidosatts.

24 Kommissionen beslutade till följd av denna dom om ogiltigförklaring att inleda ett nytt förfarande med avseende på de konkurrensbegränsande ageranden som varit föremål för det ursprungliga beslutet. Den 8 mars 2006 riktade kommissionen ett meddelande om invändningar till ARBED, TradeARBED och ProfilARBED och upplyste dessa om kommissionens avsikt att fatta ett beslut om att de skulle hållas solidariskt ansvariga för överträdelserna i fråga. Dessa företag besvarade detta meddelande om invändningar den 20 april 2006.

25 Den 8 november 2006 fattade kommissionen det omtvistade beslutet. I artiklarna 1 och 2 i detta föreskrivs följande:

”*Artikel 1*

Det företag som består av [ARBED, TradeARBED och ProfilARBED] deltog i strid mot artikel 65.1 [KS] i en rad avtal och samordnade förfaranden som hade till syfte eller resultat att fastställa priser, tilldela kvoter, och i stor skala utbyta information om gemenskapsmarknaden för stålbalkar. Det är utrett att företaget, i denna sammansättning, deltog i dessa överträdelser mellan den 1 juli 1988 och den 16 januari 1991.

Artikel 2

[ARBED, TradeARBED och ProfilARBED] åläggs att solidariskt betala böter med ett belopp på 10 miljoner euro för de överträdelser som avses i artikel 1.”

III – Förfarandet vid förstainstansrätten och den överklagade domen

26 ARBED, TradeARBED och ProfilARBED väckte talan mot det omtvistade beslutet genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 27 december 2006, på grundval av artiklarna 33 KS och 36 KS samt artiklarna 229 EG och 230 EG.

27 ARBED, TradeARBED och ProfilARBED gjorde i den första grunden gällande att det omtvistade beslutet saknade rättslig grund och att kommissionen hade gjort sig skyldig till maktmissbruk. Den andra grunden avsåg att regler om ansvarstilldelning för överträdelser åsidosatts. Den tredje grunden avsåg åsidosättande av reglerna om preskription av möjligheten att inleda ett förfarande och den fjärde grunden avsåg åsidosättande av rätten till försvar.

28 Förstainstansrätten fann att talan inte kunde bifallas på den första grunden med beaktande av bland annat att en enda rättsordning har inrättats genom gemenskapsfördragen, att EKSG-fördraget och EG-fördraget har det gemensamma syftet att upprätthålla en ordning för fri konkurrens samt att en gemensam princip för medlemsstaternas rättsordningar syftar till att säkerställa rättsstrukturernas kontinuitet om lagstiftningen ändras och lagstiftaren inte invänder däremot. Förstainstansrätten fann att artiklarna 7.1 och 23.2 i förordning nr 1/2003 ska tolkas så, att kommissionen

har rätt att efter den 23 juli 2002 konstatera och besluta om påföljder med avseende på konkurrensbegränsande samverkan mellan företag inom områden som omfattades av EKSG-fördragets materiella och tidsmässiga tillämpningsområde (*ratione materiae och ratione temporis*).

29 Förstainstansrätten fann att talan inte heller kunde bifallas på den andra grunden, eftersom denna grund inte hade åberopats av TradeARBED och eftersom kommissionen inte gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning till den del dess bedömning innebar att den överträdelse som TradeARBED hade begått tillskrevs ARBED och, i egenskap av ekonomisk efterträdare till detta företag, ProfilARBED, på den grunden att ARBED var innehavare av hela TradeARBED:s aktiekapital och att det genom bevisningen bekräftades både att ARBED utövade ett avgörande inflytande över TradeARBED:s agerande och att detta inflytande verkligen hade utnyttjats.

30 Med avseende på den tredje grunden godtog förstainstansrätten inte påståendet om åsidosättande av reglerna om preskription av möjligheten att inleda ett förfarande beträffande ARBED. Den fann att det omtvistade beslutet, på grund av det tillfälliga upphörande av preskriptionstiden som förfarandet vid förstainstansrätten och domstolen medförde, antogs såväl inom den femåriga som inom den tioåriga preskriptionstiden. Förstainstansrätten ansåg däremot, med hänsyn till att det tillfälliga upphörandet endast hade verkan mellan parterna (*inter partes*) och inte allmängiltig verkan (*erga omnes*), att den tioåriga preskriptionstiden hade överskridits beträffande ProfilARBED och TradeARBED och ogiltigförklarade följaktligen det omtvistade beslutet med avseende på dessa företag.

31 Förstainstansrätten fann att talan inte kunde bifallas på den fjärde grunden med avseende på ARBED. Detta företag hade inskränkt sig till att göra gällande att den bevisning som det kunde ha förfogat över år 1990 hade gått förlorad efter en sådan lång tidsperiod, och det hade därmed inte visat hur varaktigheten av det administrativa förfarandet hade kunnat inverka menligt på dess rätt till försvar.

32 Genom den överklagade domen ogiltigförklarade förstainstansrätten således det omtvistade beslutet till den del detta avsåg ProfilARBED och TradeARBED samt ogillade talan i övrigt.

IV – Förfarandet vid domstolen

33 Den 10 september 2009 beslutade domstolens ordförande att förena målen C-201/09 P och C-216/09 P vad gäller det muntliga förfarandet och domen.

V – Parternas yrkanden

34 ARBED (C-201/09 P) har yrkat att domstolen ska

— upphäva den överklagade domen i den del det omtvistade beslutet fastställdes med avseende på ARBED, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna vid domstolen och förstainstansrätten.

35 Kommissionen har i sin svarsskrivelse yrkat att domstolen ska

— ogilla överklagandet, och

— förplikta ARBED att ersätta rättegångskostnaderna.

36 Kommissionen (C-216/09 P) har yrkat att domstolen ska

— upphäva den överklagade domen i den del förstainstansrätten ogiltigförklarade de böter som ålades ProfilARBED och TradeARBED genom det omtvistade beslutet,

— ogilla ProfilARBED:s och TradeARBED:s överklagande, och

— förplikta ProfilARBED och TradeARBED att ersätta rättegångskostnaderna.

37 ProfilARBED och TradeARBED har i sin svarsskrivelse inkommit med ett anslutningsöverklagande och yrkat att domstolen ska

— i första hand fastställa den överklagade domen i den del förstainstansrätten ogiltigförklarade de böter som ålades dessa företag genom det omtvistade beslutet genom relativ verkan av att preskriptionstiden tillfälligt upphört att löpa,

— i andra hand – och med avseende på anslutningsyrkandet – upphäva den överklagade domen i den mån

— EKSG-fördraget och förordning nr 1/2003 enligt denna dom tillämpas på klagandena,

— TradeARBED:s agerande enligt denna dom tillskrivs ProfilARBED,

— det enligt denna dom inte godtogs att preskription av möjligheten att inleda ett förfarande förelåg med avseende på ProfilARBED, i enlighet med bestämmelserna om avbrott i preskriptionstiden,

— det enligt denna dom inte godtogs att den rätt till försvar åsidosatts som ProfilARBED har rätt att göra gällande med beaktande av att förfarandet pågått under synnerligen lång tid,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

38 I sin replik till anslutningsöverklagandet har kommissionen yrkat att domstolen ska

— ogilla anslutningsöverklagandet, och

— förplikta ProfilARBED och TradeARBED att ersätta rättegångskostnaderna.

VI – Begäran om återupptagande av det muntliga förfarandet

39 Kommissionen har i en skrivelse som inkom till domstolens kansli den 27 oktober 2010 begärt att domstolen, med tillämpning av artikel 61 i rättegångsreglerna, ska återuppta det muntliga förfarandet om domstolen kommer att pröva vilket ansvar ProfilARBED haft på grund av att detta företag fortsatte ARBED:s ekonomiska verksamhet. Enligt kommissionen prövade nämligen generaladvokaten denna fråga i punkterna 224–235 i sitt förslag till avgörande, men den utgör inte föremål för tvisten och har inte kunnat avhandlas mellan parterna.

40 I enlighet med denna bestämmelse har generaladvokaten hörts med anledning av nämnda begäran.

41 Enligt artikel 61 i rättegångsreglerna kan domstolen på eget initiativ, på förslag från generaladvokaten, eller på parternas begäran återuppta det muntliga förfarandet om den anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet eller om detsamma ska avgöras på grundval av ett argument som inte har kunnat avhandlas mellan parterna (se dom av den 8 september 2009 i mål C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional och Bwin International, REG 2009, s. I-7633, punkt 31 och där angiven rättspraxis).

42 Domstolen finner att den i förevarande mål förfogar över alla uppgifter som är nödvändiga för att den ska kunna avgöra tvisten och att det inte är aktuellt att pröva ett argument som inte har avhandlats vid domstolen.

43 Det finns därför inte anledning att besluta att återuppta det muntliga förfarandet.

VII – Prövning av överklagandena

44 I sitt överklagande (C-201/09 P) har ARBED åberopat fyra grunder. I den första grunden har ARBED åberopat åsidosättande av artikel 97 KS och förordning nr 1/2003, maktmissbruk, felaktig rättstillämpning och bristande motivering.

45 Den andra grunden avser åsidosättande av principerna om att företag är rättssubjekt och om att straff och påföljder ska vara individuella; bristande motivering, felaktig tolkning och tillämpning av domstolens praxis avseende huruvida helägda dotterbolags ageranden kan tillskrivas moderbolag samt åsidosättande av principerna om rättskraft och normhierarki.

46 Den tredje grunden avser åsidosättande av reglerna om preskription och av principen om att det ursprungliga beslutet har rättskraft samt bristande motivering. ARBED har i den fjärde grunden klandrat förstainstansrätten för bristande motivering samt åsidosättande av rätten till försvar och principen om att domen av den 2 oktober 2003 i det ovannämnda målet ARBED mot kommissionen har rättskraft.

47 I sitt överklagande i mål C-216/09 P har kommissionen gjort gällande en enda grund avseende felaktig rättstillämpning vid tolkningen av beslut nr 715/78.

A – *ARBED:s överklagande (C-201/09 P)*

1. Den första grunden: Åsidosättande av artikel 97 KS och förordning nr 1/2003, maktmissbruk, felaktig rättstillämpning och bristande motivering

a) Parternas argument

48 ARBED har först och främst anfört att det föreskrevs i artikel 97 KS att EKSG-fördraget skulle upphöra att gälla den 23 juli 2002 och att det omtvistade beslutet, som grundades på artikel 65 KS, fattades den 8 november 2006. Förstainstansrätten fann att kommissionen hade gjort en riktig bedömning när den vidtog åtgärder med stöd av artikel 65 KS mot de ifrågavarande förfarandena. Härvid åsidosatte förstainstansrätten artikel 97 KS och besvarade inte ARBED:s argument att det inte fanns någon rättslig grund för det ovannämnda beslutet.

49 Enligt ARBED gjorde förstainstansrätten sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att en enda rättsordning har inrättats genom gemenskapsfördragen. Enligt artikel 305.1 EG utgjorde EKSG-fördraget ett särskilt system som avvek från de allmänna bestämmelserna i EG-fördraget, och den omständigheten att EG-fördragets rättsliga ram efterträdde EKSG-fördragets medförde från och med den 24 juli 2002 en ändring av de tillämpliga rättsliga grunderna, förfarandena och materiella bestämmelserna. Institutionernas skyldighet att tolka de olika fördragen på ett konsekvent sätt kan endast fullgöras med iakttagande av de gränser som fastställs i fördragen och kan således inte föranleda att institutionerna efter den 23 juli 2002 upprätthåller en bestämmelse i ett fördrag som ska upphöra att gälla nämnda dag.

50 Domen av den 25 februari 1969 i mål 23/68, Klomp (REG 1969, s. 43), och av den 18 juli 2007 i mål C-119/05, Lucchini (REG 2007, s. I-6199), som förstainstansrätten angav till stöd för sitt ställningstagande, kan inte med framgång åberopas för en annan slutsats. Det förstnämnda målet avsåg nämligen en ändring av gemenskapens primärrätt, som ägde rum genom fusionsfördragets inverkan, och inte att ett fördrag upphört att gälla. Det andra målet rörde ett beslut som antagits med stöd av EKSG-fördraget innan och inte efter det att detta fördrag upphört att gälla.

51 ARBED anser för det andra att förstainstansrätten, genom att grunda kommissionens behörighet på förordning nr 1/2003, gjorde sig skyldig till maktmissbruk och underlät att besvara ARBED:s argument. ARBED har anfört att förordning nr 1/2003 antogs efter det att EKSG-fördraget upphört att gälla och att kommissionen, med beaktande av artikel i 4 i denna förordning och av att EKSG-fördraget inte nämns i den, med stöd av denna förordning endast har behörighet att ingripa mot överträdelser av artiklarna 81 EG och 82 EG.

52 Även om det antas att kommissionen enligt förordning nr 1/2003 har behörighet att vidta sanktioner mot överträdelser av artikel 65.1 KS, utgör denna förordning ett åsidosättande av EKSG-fördraget, eftersom den – då den antagits enbart med stöd av EG-fördraget – skulle påstås medföra en ändring av EKSG-fördraget. Det framgår nämligen av rättspraxis att en samstämmig tolkning av de materiella rättsreglerna i de olika fördragen inte har någon som helst inverkan på de olika institutionernas behörighet enligt de olika fördragen, eftersom institutionerna inom ramen för varje fördrag är behöriga att utöva endast de befogenheter som de tillerkänns enligt det fördraget.

53 Enligt ARBED leder förstainstansrättens synsätt till att Europeiska unionens råd får befogenhet att besluta vilka myndigheter som ska vara behöriga att genomföra artikel 65 KS, trots att EKSG-fördragets upphovsmän har utövat denna behörighet. Dessutom leder detta synsätt till att karaktären ändras hos kommissionens behörighet enligt EKSG-fördraget, eftersom denna har exklusiv behörighet enligt lydelsen

i artikel 65 KS men rivaliserar med de nationella konkurrensmyndigheterna och de nationella domstolarna enligt förordning nr 1/2003.

54 Förstainstansrättens tolkning av bestämmelser om tillämpning av lagen i tiden äventyrar således varje fördrags egna rättsliga identitet och reglerna om normhierarki. Förstainstansrätten har även blandat samman handläggningsregler, materiella regler och behörighetstilldelning. Det framgår av rättspraxis dels att frågan om en institutions behörighet måste bedömas före frågan om vilka materiella bestämmelser och handläggningsregler som ska tillämpas, dels att den rättsliga grunden för en unionsinstitutions behörighet att anta en rättsakt måste vara i kraft vid den tidpunkt då denna rättsakt antas.

b) Domstolens bedömning

55 Varje avtal som motsvarade de omständigheter som angavs i artikel 65.1 KS och som ingicks eller genomfördes innan EKSG-fördraget upphörde att gälla den 23 juli 2002 kunde fram till den dagen leda till att kommissionen, med stöd av artikel 65.5 KS, fattade beslut om böter för de företag som hade deltagit i avtalet eller i genomförandet av detsamma.

56 Vidare kunde varje avtal som motsvarade de omständigheter som angavs i artikel 65.1 KS och som ingicks eller genomfördes mellan den 24 juli 2002 och den 30 november 2009 leda till att kommissionen fattade ett sådant beslut med stöd av artikel 81 EG och artikel 15.2 a i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av [EG-]fördragets artiklar [81] och [82] (EGT 1962, 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8) eller artikel 23.2 a i förordning nr 1/2003.

57 Det är slutligen utrett att varje avtal som motsvarar de omständigheter som angavs i artikel 65.1 KS och som ingåtts eller genomförts efter den 1 december 2009 kan leda till att kommissionen fattar ett sådant beslut med stöd av artikel 101 FEUF och artikel 23.2 a i förordning nr 1/2003.

58 I förevarande mål har ARBED emellertid i huvudsak bestritt förstainstansrättens konstaterande att kommissionen, genom det omtvistade beslutet som antogs efter den 23 juli 2002, kunde ålägga ARBED böter på grundval av artikel 65.1 KS och 65.5 KS jämförd med artiklarna 7.1 och 23.2 a i förordning nr 1/2003 på grund av att ARBED före den 23 juli 2002 hade ingått och genomfört ett avtal som motsvarade de omständigheter som angavs i artikel 65.1 KS.

59 Beträffande kommissionens behörighet angav förstainstansrätten i punkterna 57 och 58 i den överklagade domen att EKSG-fördraget enligt artikel 305.1 EG var en *lex specialis* som avvek från *lex generalis* (det vill säga EG-fördraget) och att tillämpningsområdet för det allmänna systemet i EG-fördraget den 24 juli 2002 kom att utsträckas till sektorer som ursprungligen reglerades i EKSG-fördraget, till följd av att EKSG-fördraget upphörde att gälla den 23 juli 2002.

60 I punkterna 59–61 i den överklagade domen angav förstainstansrätten att den omständigheten att EG-fördraget ersatte EKSG-fördraget som rättslig ram är en del av kontinuiteten i unionens rättsordning och av syftena med densamma, eftersom inrättandet och upprätthållandet av en ordning för fri konkurrens utgör ett av EG-fördragets och EKSG-fördragets viktigaste mål. Förstainstansrätten betonade härvid att begreppen avtal och samordnade förfaranden i den mening som avsågs i artikel 65.1 KS motsvarar begreppen avtal och samordnade förfaranden i den mening som avses i artikel 81 EG och att dessa två bestämmelser har tolkats på samma sätt av unionsdomstolen.

61 I punkt 62 i den överklagade domen angav förstainstansrätten att när lagstiftningen ändras och lagstiftaren inte invänder däremot, ska rättsstrukturernas kontinuitet säkerställas, i enlighet med en gemensam princip för medlemsstaternas rättsordningar. Förstainstansrätten ansåg att denna princip är tillämplig på ändringar av unionens primärrätt.

62 I punkterna 63 och 64 i den överklagade domen fann förstainstansrätten att kontinuiteten i unionens rättsordning förutsätter att kommissionen, i fråga om situationer som uppkom medan EKSG-fördraget fortfarande var i kraft, säkerställer att de rättigheter och skyldigheter iakttas som såväl medlemsstaterna som enskilda *eo tempore* hade enligt EKSG-fördraget. Förstainstansrätten fann även att artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 således ska tolkas så, att kommissionen efter den 23 juli 2002 får vidta sanktioner mot karteller inom områden som omfattades av EKSG-fördragets materiella och tidsmässiga tillämpningsområde (*ratione materiae* och *ratione temporis*).

63 Domstolen finner härvid att dessa överväganden inte innehåller någon felaktig rättstillämpning. Det framgår nämligen av rättspraxis att i enlighet med en gemensam princip för medlemsstaternas rättsordningar, vilkas ursprung kan spåras ända tillbaka till den romerska rätten, ska rättsstrukturernas kontinuitet säkerställas när lagstiftningen ändras och lagstiftaren inte invänder däremot. Det framgår vidare att denna princip är tillämplig på ändringar av unionens primärrätt (se, för ett motsvarande synsätt, domen i det ovannämnda målet Klomp, punkt 13).

64 Domstolen delar kommissionens bedömning att det inte finns några tecken på att unionslagstiftaren hade för avsikt att sådana ageranden i samförstånd som var förbjudna medan EKSG-fördraget fortfarande var i kraft inte skulle vara föremål för sanktioner sedan detta upphört att gälla.

65 Det följer dessutom av vad som konstaterats ovan i punkterna 55–57 att den omständigheten att EKSG-fördraget har ersatts av EG-fördraget och EUF-fördraget säkerställer – för att garantera fri konkurrens – att kommissionen har kunnat och fortfarande kan vidta sanktioner mot ageranden som motsvarar de omständigheter som angavs i artikel 65.1 KS, oavsett om dessa ägt rum före eller efter den 23 juli 2002.

66 Det skulle under dessa förhållanden strida mot fördragens syfte och inbördes sammanhang, samt vara oförenligt med principen om kontinuiteten i unionens rättsordning, om kommissionen skulle sakna behörighet att säkerställa en enhetlig tillämpning av bestämmelser med anknytning till EKSG-fördraget som fortfarande har verkningar, även efter att fördraget upphört att gälla (se, för ett motsvarande synsätt, domen i det ovannämnda målet Lucchini, punkt 41).

67 Förstainstansrätten gjorde vidare en riktig bedömning i punkterna 65, 66 och 68 i den överklagade domen när den fann att iakttagandet av principen om lagens tillämplighet i tiden, rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar innebär att de materiella bestämmelserna i artikel 65.1 KS och 65.5 KS ska tillämpas på omständigheterna i målet, som omfattas av dessa bestämmelsers materiella och tidsmässiga tillämpningsområde (*ratione materiae och ratione temporis*).

68 Enligt rättssäkerhetsprincipen krävs det att en unionsrättslig bestämmelse gör det möjligt för dem som berörs därav att få kännedom om den exakta omfattningen av de skyldigheter som de åläggs genom bestämmelsen. Enskilda ska nämligen på ett otvetydigt sätt kunna få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter och kunna vidta åtgärder i enlighet därmed (dom av den 10 mars 2009 i mål C-345/06, Heinrich, REG 2009, s. I-1659, punkt 44 och där angiven rättspraxis).

69 Vid tiden för omständigheterna i målet utgjorde artikel 65.1 KS och 65.5 KS en tydlig rättslig grund för den sanktion som har ålagts i förevarande mål. TradeARBED kunde

därför inte vara ovetande om konsekvenserna av företagets agerande. Det följer dessutom av vad som konstaterats ovan i punkterna 55–57 att samma agerande även senare skulle ha gett upphov till en sådan sanktionsåtgärd som vidtogs av kommissionen.

70 Eftersom överträdelserna samt vilka sanktioner som kunde åläggas på grund av dessa och omfattningen av dessa sanktioner angavs tydligt i fördragen redan före dagen för omständigheterna i målet, syftar dessa principer inte till att garantera företagen att senare ändringar av den rättsliga grunden och handläggningsreglerna ska göra det möjligt för dem att undgå sanktioner med anledning av tidigare överträdelser.

71 Redan innan EKSG-fördraget upphörde att gälla angav kommissionen att det inte fanns någon möjlighet att undgå sådana sanktioner. I punkt 31 i meddelandet av den 18 juni 2002 om vissa förändringar i handläggningen av konkurrensärenden till följd av att EKSG-fördraget löper ut (EGT C 152, s. 5) angav kommissionen att om den identifierar en överträdelse på ett område som omfattas av EKSG-fördraget, kommer den materiella rätt som tillämpas att vara den rätt som gällde vid den tidpunkt då de sakförhållanden som överträdelsen består i inträffade, oberoende av när tillämpningen äger rum. När det gäller förfaranden är det EG-fördraget som är tillämpligt sedan EKSG-fördraget har löpt ut.

72 För övrigt utgör principen om tillämpning av den lag som föreskriver den mildaste påföljden (*lex mitior*) i förevarande mål inte hinder mot att artikel 65.5 KS tillämpas, eftersom de böter som ålades enligt det omtvistade beslutet i vart fall ligger under det tak som föreskrivs i artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 för böter som åläggs på grund av att unionens konkurrensregler åsidosatts.

73 Av vad anförts följer att ett omsorgsfullt företag som befinner sig i den situation som ARBED befann sig i inte vid något tillfälle kunde vara ovetande om konsekvenserna av sitt agerande. Inte heller kunde det räkna med att den omständigheten att EKSG-fördraget ersattes av EG-fördraget skulle medföra att företaget kunde undgå sanktioner med anledning av tidigare överträdelser av artikel 65 KS.

74 Förstainstansrätten gjorde även – beträffande den rättsliga grunden och de tillämpliga handläggningsreglerna – en riktig bedömning när den i punkterna 64 och 67 i den överklagade domen fann att kommissionens behörighet att ålägga de ifrågavarande böterna genom det omtvistade beslutet följer av artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 och att förfarandet skulle genomföras i enlighet med den förordningen.

75 Det framgår nämligen av rättspraxis att den bestämmelse som utgör rättslig grund för en rättsakt och som förklarar unionsinstitutionen behörig att anta den ifrågavarande rättsakten ska vara gällande vid tiden för antagandet av rättsakten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 april 2000 i mål C-269/97, kommissionen mot rådet, REG 2000, s. I-2257, punkt 45). Av rättspraxis följer vidare att handläggningsreglerna i allmänhet ska anses tillämpliga från den tidpunkt då de träder i kraft (se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 12 november 1981 i de förenade målen 212/80–217/80, Meridionale Industria Salumi m.fl., REG 1981, s. 2735, punkt 9, och av den 23 februari 2006 i mål C-201/04, Molenbergnatie, REG 2006, s. I-2049, punkt 31).

76 Skyddsreglerna avseende förfarandet för de ifrågavarande företagen enligt de tillämpliga bestämmelserna i EKSG-fördraget har inte försvagats, utan snarare stärkts genom kommissionens tillämpning av förordning nr 1/2003. ARBED har inte ifrågasatt detta.

77 Härav följer att förstainstansrätten inte gjorde någon felaktig rättstillämpning när den i punkterna 67 och 68 i den överklagade domen fann att kommissionens behörighet att ålägga de ifrågavarande böterna genom det omtvistade beslutet följer av artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 och att förfarandet skulle genomföras i enlighet med den förordningen. Detsamma gäller förstainstansrättens bedömning att den materiella bestämmelsen om tillämplig sanktion utgjordes av artikel 65.1 KS och 65.5 KS.

78 Med avseende på ARBED:s påstående att förstainstansrätten inte uttryckligen besvarade samtliga ARBED:s argument, erinrar domstolen om att enligt fast rättspraxis innebär den skyldighet att motivera domarna som åvilar förstainstansrätten enligt artiklarna 36 och 53 första stycket i domstolens stadga inte någon skyldighet för rätten att lämna en uttömmande redogörelse för vart och ett av de resonemang som parterna i tvisten fört. Motiveringen kan således vara underförstådd, under förutsättning att den ger de berörda möjlighet att få reda på skälen till varför de ifrågavarande åtgärderna vidtagits och domstolen tillräckligt underlag för att utöva sin kontroll (dom av den 2 april 2009 i mål C-431/07 P, Bouygues och Bouygues Télécom mot kommissionen, REG 2009, s. I-2665, punkt 42, och beslut av den 21 januari 2010 i mål C-150/09 P, Iride och Iride Energia mot kommissionen, punkt 42).

79 Förstainstansrättens resonemang är emellertid tydligt, och det ger ARBED möjlighet att få reda på skälen till varför förstainstansrätten bedömde att talan inte kunde bifallas på den aktuella grunden samt domstolen tillräckligt underlag för att utöva sin kontroll. Motiveringen i den överklagade domen är således inte bristfällig.

80 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den första grunden.

2. Den andra grunden: Åsidosättande av principerna om att företag är rättssubjekt och om att påföljder ska vara individuella, bristande motivering, felaktig tolkning och tillämpning av rättspraxis avseende huruvida helägda dotterbolags ageranden kan tillskrivas moderbolag samt åsidosättande av principen om rättskraft

a) Upptagande till sakprövning och huruvida grunden har verkan

i) Parternas argument

81 I sin svarsskrivelse avseende överklagandet i mål C-201/09 P har kommissionen hävdat att denna grund inte kan prövas i sak i den del den syftar till att bestrida att TradeARBED:s agerande tillskrevs ProfilARBED i punkterna 106–119 i den överklagade domen. Det kan nämligen inte godtas att ansökan innehåller grunder som avser en annan part i förfarandet.

82 Kommissionen anser att den andra grunden saknar verkan. Grunden avser nämligen endast tillämpningen av presumtionen att ett moderbolag har faktisk kontroll på grund av att det äger samtliga aktier i ett dotterbolag. Den avser dock inte förstainstansrättens konstaterande att kommissionen hade styrkt att ARBED faktiskt hade utövat ett avgörande inflytande över TradeARBED, vilket utgjorde stöd för slutsatsen att dessa företag utgjorde en enda ekonomisk enhet.

ii) Domstolens bedömning

83 Med avseende på huruvida den delgrund kan prövas i sak som avser att TradeARBED:s agerande tillskrivits ProfilARBED, konstaterar domstolen följande. Denna delgrund

avser inte den överklagade domen försåvitt denna påverkar ARBED:s rättsliga situation. Såsom kommissionen har anfört kan en klagande inte åberopa en grund till stöd för en annan part i förfarandet. Härav följer att den förevarande grunden inte kan tas upp till sakprövning till den del den avser att TradeARBED:s agerande tillskrivits ProfilARBED.

84 Beträffande huruvida den andra grunden har verkan, framgår det av punkt 99 i den överklagade domen att förstainstansrätten – när den kom fram till att ARBED och TradeARBED utgjorde en ekonomisk enhet – beaktade samtliga skäl som föregår punkt 99. Förstainstansrätten beaktade därvid den motbevisbara presumtionen att ett moderbolag som äger samtliga aktier i ett dotterbolag har ett faktiskt avgörande inflytande över dotterbolagets agerande.

85 Under dessa förhållanden ska den andra grunden prövas i sak.

b) Prövning i sak

i) Parternas argument

86 ARBED har först och främst anfört att förstainstansrätten drog slutsatsen att TradeARBED:s agerande kunde tillskrivas ARBED på grundval av ett begrepp som utvecklats inom konkurrensrätten och som innebär att rättsligt åtskilda företag kan utgöra en enda ekonomisk enhet. Fram tills nu har detta begrepp emellertid använts endast för att undanta företag från följderna av att det är fråga om rättsligt åtskilda

personer, genom att det föreskrivs att förbudet i artikel 81 EG mot avtal mellan företag inte ska tillämpas på företag i samma koncern och genom att företagsöverlåtelser inom en koncern inte omfattas av ordningen för företagskoncentrationer.

87 Genom att göra företagen i en koncern kollektivt ansvariga för ett av dessa företags agerande, underkände förstainstansrätten de rättigheter som individerna har att utöva ekonomisk verksamhet såsom åtskilda rättsliga enheter, varvid dessa – i form av juridiska personer – är rättssubjekt med individuellt ansvar.

88 Dessutom leder förstainstansrättens synsätt till ett inkonsekvent resultat. Den omständigheten att överträdelser som ett företag som tillhör en koncern gör sig skyldigt till kan tillskrivas både moderbolaget och ett systerbolag, samt den omständigheten att det endast är moderbolaget som kan bryta presumtionen om avgörande inflytande, innebär att ett strängare regelverk råder för systerbolaget.

89 ARBED anser således att förstainstansrätten i den överklagade domen åsidosatte principerna om att företag är rättssubjekt och att straff och påföljder ska vara individuella. Förstainstansrätten utvecklade dessutom ett resonemang som är inkonsekvent inom ramarna för domen och som är likvärdigt med en bristande motivering.

90 ARBED anser för det andra att förstainstansrätten åsidosatte allmänna rättsprinciper genom att den slog fast att den omständigheten att det föreligger en motbevisbar presumtion om att ett moderbolag har avgörande inflytande över ett helägt dotterbolags agerande innebär att dotterbolagets agerande kan tillskrivas moderbolaget. Förstainstansrätten beaktade härvid inte vare sig domstolens eller förstainstansrättens praxis.

Enligt denna praxis fordras att kommissionen visar att specifika anmärkningar kan riktas mot vart och ett av de företag som avses i ett beslut att ålägga böter.

91 Förstainstansrättens ställningstagande kan inte motiveras med stöd av domen av den 25 oktober 1983 i mål 107/82, AEG-Telefunken mot kommissionen (REG 1983, s. 3151; svensk specialutgåva, volym 7, s. 287), eller av den 16 november 2000 i mål C-286/98 P, Stora Kopparbergs Bergslags mot kommissionen (REG 2000, s. I-9925). Den förstnämnda domen sakar nämligen relevans och den sistnämnda har tolkats felaktigt.

92 I det ovannämnda målet AEG-Telefunken mot kommissionen hade domstolen enligt ARBED att pröva bevisningen för att ett moderbolag hade deltagit i en överträdelse, inte möjligheten att tillskriva ett moderbolag en överträdelse som dess dotterbolag begått. I motsats till vad som var fallet i det målet, föreskrivs det inte i den nationella rätt som är tillämplig i förevarande mål att bolagsorganen i ett helägt dotterbolag ska vara identiska med moderbolagets.

93 Beträffande det ovannämnda målet Stora Kopparbergs Bergslags mot kommissionen har ARBED gjort gällande att domstolen aldrig har slagit fast att den omständigheten att ett dotterbolag är helägt är tillräcklig för att dess moderbolag ska anses vara ansvarigt för dotterbolagets agerande. I motsats till ARBED hade moderbolaget i det målet under det administrativa förfarandet åtagit sig ansvaret för sitt dotterbolags agerande. Vidare hade kommissionen i det beslut som var föremål för prövning i den domen valt att ålägga moderbolaget böter när det fanns uttryckliga bevis för att detta hade deltagit i överträdelsen.

94 ARBED har för det tredje anfört att förstainstansrätten åsidosatte principen om rättskraft med avseende på det ursprungliga beslutet när den slog fast att ARBED hade ett avgörande inflytande över TradeARBED:s agerande och att detta inflytande hade utövats, trots att det i både det omtvistade beslutet och det ursprungliga beslutet slogs fast att ARBED inte hade varit delaktigt i överträdelsen genom att utöva detta inflytande. Förstainstansrätten gick härvid utanför sin behörighet och ersatte kommissionens

bedömning med sin egen samt gjorde en felaktig tillämpning av den rättspraxis som bygger på domen i det ovannämnda målet AEG-Telefunken mot kommissionen och i det ovannämnda målet Stora Kopparbergs Bergslags mot kommissionen.

ii) Domstolens bedömning

95 Enligt fast rättspraxis omfattar begreppet företag varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras. Domstolen har härvid preciserat att begreppet företag i detta sammanhang ska förstås som en ekonomisk enhet, även om enheten i juridisk mening består av flera fysiska eller juridiska personer. Domstolen har härvid preciserat att då en sådan ekonomisk enhet har överträtt konkurrensreglerna ska den, enligt principen om personligt ansvar, ansvara för överträdelsen (dom av den 20 januari 2011 i mål C-90/09 P, General Química m.fl. mot kommissionen, REU 2011, s. I-1, punkterna 34–36 och där angiven rättspraxis).

96 Ett dotterbolags handlande kan tillskrivas moderbolaget särskilt då dotterbolaget, trots att det är ett fristående rättssubjekt, inte självständigt bestämmer sitt agerande på marknaden, utan i huvudsak tillämpar instruktioner som det får av moderbolaget, särskilt med hänsyn till de ekonomiska, organisatoriska och juridiska banden mellan dessa två juridiska enheter (dom av den 10 september 2009 i mål C-97/08 P, Akzo Nobel m.fl. mot kommissionen, REG 2009, s. I-8237, punkt 58 och där angiven rättspraxis).

97 I det specifika fall då ett moderbolags helägda dotterbolag har överträtt unionens konkurrensregler kan detta moderbolag utöva ett avgörande inflytande över

dotterbolaget, och det föreligger en motbevisbar presumtion för att moderbolaget faktiskt utövar ett avgörande inflytande över dotterbolaget (domen i det ovannämnda målet Akzo Nobel m.fl. mot kommissionen, punkt 60 och där angiven rättspraxis).

98 Under dessa omständigheter är det tillräckligt att kommissionen visar att ett dotterbolag är helägt för att moderbolaget ska presumeras utöva ett avgörande inflytande över dotterbolagets affärspolicy. Kommissionen kan då hålla moderbolaget solidariskt betalningsansvarigt för de böter som ålagts dotterbolaget, förutsatt att moderbolaget, på vilket det ankommer att bryta presumtionen, inte kan bevisa att dotterbolaget agerar självständigt på marknaden (domen i det ovannämnda målet Akzo Nobel m.fl. mot kommissionen, punkt 61 och där angiven rättspraxis).

99 Domstolen berörde visserligen, i punkterna 28 och 29 i domen i det ovannämnda målet Stora Kopparbergs Bergslags mot kommissionen, förutom det förhållandet att dotterbolaget var helägt, även andra omständigheter, såsom att det var ostridigt att moderbolaget hade utövat inflytande över dotterbolagets affärspolicy och att de båda bolagen hade samma ombud under det administrativa förfarandet. Anledningen härtill var emellertid att domstolen önskade redogöra för samtliga omständigheter som förstainstansrätten hade lagt till grund för sitt resonemang, och inte att tillämpningen av den ovan i punkt 97 nämnda presumtionen var villkorad av att det förelåg ytterligare indicier för att moderbolaget faktiskt hade utövat inflytande över dotterbolaget (domen i det ovannämnda målet Akzo Nobel m.fl. mot kommissionen, punkt 62 och där angiven rättspraxis).

100 Det följer av dessa överväganden att förstainstansrätten inte gjorde någon felaktig rättstillämpning då den slog fast att det då ett moderbolag innehar samtliga aktier i ett dotterbolag föreligger en motbevisbar presumtion om att detta moderbolag utövar ett avgörande inflytande på dotterbolagets agerande. Det följer även att de åberopade

principerna om att företag är rättssubjekt och att sanktioner ska vara individuella inte – i motsats till vad ARBED har hävdat – utgör något hinder mot att kommissionen ålägger ett moderbolag böter för en överträdelse som begåtts av ett helägt dotterbolag.

101 När moderbolaget utövar ett avgörande inflytande över dotterbolagets agerande och särskilt över dess konkurrensbegränsande agerande, är det nämligen enligt den rättspraxis som angetts ovan i punkt 95 det företag som utgörs av moderbolaget och dess dotterbolag som är ansvarigt för den överträdelse av konkurrensreglerna i EKSG-fördraget och EG-fördraget som är resultatet av detta agerande.

102 Dessutom angav förstainstansrätten i punkterna 94 och 96–98 i den överklagade domen att kommissionen i det omtvistade beslutet hade konstaterat att det inte hade visats eller ens påståtts att TradeARBED bestämde sin affärspolicy självständigt i förhållande till ARBED och att det genom tilläggsbevisning hade bekräftats att ARBED hade ett avgörande inflytande över TradeARBED:s agerande och att detta inflytande faktiskt utövats.

103 Under dessa förhållanden kan domstolen inte godta ARBED:s argument om att förstainstansrätten på ett felaktigt sätt hade tillämpat rättspraxis avseende huruvida ett helägt dotterbolags ageranden kan tillskrivas moderbolaget och om att förstainstansrätten ersatt kommissionens bedömning med sin egen.

104 ARBED har även anfört att det är inkonsekvent att ett systerbolag tillskrivs en överträdelse med stöd av begreppet ekonomisk enhet, eftersom detta innebär att strängare regelverk råder för detta företag än för moderbolaget. Det är härvid tillräckligt att erinra om att kommissionen i förevarande mål tillskrev systerbolaget överträdelsen på grund av att detta hade övertagit moderbolagets ekonomiska verksamhet.

Det regelverk som gällde för systerbolaget var således inte strängare än det som gällde för moderbolaget, eftersom systerbolagets ansvar var beroende av moderbolagets ansvar.

105 Vad gäller argumentet om åsidosättande av principen om rättskraft gör domstolen följande bedömning. Ett beslut som kommissionen har fattat och som – i likhet med det ursprungliga beslutet i den del det avser ARBED – dessutom har ogiltigförklarats kan inte ha rättskraft.

106 Påståendet om bristande motivering på grund av att förstainstansrättens resonemang var inkonsekvent är således ett resultat av att ARBED missuppfattat rättspraxis avseende huruvida ett helägt dotterbolags ageranden kan tillskrivas moderbolaget. Detta argument kan således inte godtas.

107 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den andra grunden.

3. Den tredje grunden: Åsidosättande av reglerna om preskription och av principen rättskraft samt bristande motivering

a) Parternas argument

108 På grund av att förstainstansrätten slog fast att ARBED hade deltagit i överträdelsen, eftersom den överträdelse som TradeARBED hade begått kunde tillskrivas ARBED, anser ARBED att rätten för det första motsade sig själv. I punkt 100 i den överklagade

domen gjorde förstainstansrätten nämligen åtskillnad mellan ansvar på grund av att en överträdelse tillskrivs moderbolaget och ansvar på grund av att moderbolaget har deltagit i överträdelsen. För det andra visade inte förstainstansrätten att ARBED uppfyllde de villkor som innebär att åtgärder som medför att preskriptionstiden avbryts eller tillfälligt upphör att löpa kunde göras gällande mot ARBED. För det tredje tillämpade förstainstansrätten preskriptionsbestämmelserna felaktigt och för det fjärde åsidosatte den principen om rättskraft.

b) Domstolens bedömning

109 Med avseende på argumentet att förstainstansrätten förde ett motsägelsefullt resonemang, har domstolen ovan i punkt 106 angett att påståendet att detta resonemang var inkonsekvent är ett resultat av att ARBED missuppfattat rättspraxis avseende huruvida ett helägt dotterbolags ageranden kan tillskrivas moderbolaget. Detta argument kan således inte godtas.

110 Härav följer, i motsats till vad ARBED har gjort gällande, även att de åtgärder som medför att preskriptionstiden avbryts kunde göras gällande mot ARBED, eftersom överträdelsen kunde tillskrivas ARBED och eftersom det förelåg en ekonomisk enhet mellan ARBED och TradeARBED.

111 Vad slutligen avser argumentet om åsidosättande av principen om rättskraft, har domstolen ovan i punkt 105 angett att ett beslut som kommissionen har fattat och som – i likhet med det ursprungliga beslutet i den del det avser ARBED – dessutom har ogiltigförklarats inte kan ha rättskraft.

112 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den tredje grunden.

4. Den fjärde grunden: Bristande motivering samt åsidosättande av rätten till försvar och principen om rättskraft

a) Parternas argument

113 ARBED har anfört att företaget gjorde gällande vid förstainstansrätten att den bevisning för att bryta presumtionen att TradeARBED:s överträdelse kunde tillskrivas ARBED som var relevant och som ARBED kunde ha förfogat över år 1990 hade gått förlorad efter sexton år. ARBED har även anfört att företaget under förfarandet inte hade kunnat bedöma huruvida potentiellt ändamålsenliga upplysningar varit relevanta. Genom ARBED:s argument görs det således gällande att det är omöjligt att samla in nödvändiga bevis för att bryta presumtionen.

114 Genom att förstainstansrätten fann att det ankom på ARBED att visa att bevisen för företagets verkliga förhållande till sitt dotterbolag hade försvunnit, krävde rätten att ARBED skulle bevisa att en omständighet inte är för handen, vilket per definition är omöjligt. Den överklagade domen innehåller därför en bristande motivering som innebär ett åsidosättande av rätten till försvar.

115 Med avseende på att förstainstansrätten i punkt 169 i den överklagade domen tillade att ansvarspresumtionen angavs redan i det ursprungliga beslutet, har ARBED

genmält att detta beslut inte innehåller något resonemang om möjligheten att tillskriva ett företag en överträdelse som begåtts av ett annat företag. I detta beslut angavs endast att TradeARBED distribuerade stålbalkar åt ARBED och att det ursprungliga beslutet riktade sig till ARBED för att säkerställa likabehandling.

116 Enligt skälen i punkt 171 i den överklagade domen stöddes ansvarspresumtionen av bevisningen i det ursprungliga beslutet. ARBED har härvid anfört att punkt 96 i förstainstansrättens dom av den 11 mars 1999 i det ovannämnda målet ARBED mot kommissionen syftar på ARBED:s agerande efter överträdelsen och att förstainstansrätten i punkt 98 i denna dom uttryckte osäkerhet om ansvaret för ARBED och TradeARBED.

117 Eftersom domstolen ogiltigförklarade det ursprungliga beslutet i den del detta avsåg ARBED, medför den omständigheten att saken är rättskraftigt avgjord att förstainstansrättens argument är verkningslöst. Enligt ARBED medför förstainstansrättens resonemang nämligen ett åsidosättande av rättskraften hos domen av den 2 oktober 2003 i det ovannämnda målet ARBED mot kommissionen. Detta resonemang bygger på en missuppfattning av både det ursprungliga beslutet och domen av den 11 mars 1999 i det ovannämnda målet ARBED mot kommissionen. Motiveringen i den överklagade domen är därför bristfällig.

b) Domstolens bedömning

118 Beträffande argumentet att det är omöjligt att samla in nödvändiga bevis för att bryta presumtionen för att TradeARBED:s agerande kunde tillskrivas ARBED och att det krävdes att det skulle bevisas att en omständighet inte är för handen, gör domstolen följande bedömning. Av rättspraxis framgår det att det företag som har gjort gällande att ett orimligt långt administrativt förfarande har inverkat på rätten till försvar ska

styrka att företaget på grund av denna orimligt långa tid haft svårigheter att försvara sig mot kommissionens påståenden (se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 21 september 2006 i mål C-113/04 P, Technische Unie mot kommissionen, REG 2006, s. I-8831, punkterna 60 och 61).

119 Förstainstansrätten fann i punkt 168 i den överklagade domen att ARBED inte hade visat hur varaktigheten av det administrativa förfarandet hade kunnat inverka menligt på dess rätt till försvar. ARBED hade nämligen inskränkt sig till att göra gällande att den bevisning som företaget kunde ha förfogat över år 1990 hade gått förlorad efter en så lång tidsperiod.

120 Domstolen finner att förstainstansrätten inte gjort någon felaktig rättstillämpning i denna del. Domstolen erinrar om att det ursprungliga beslutet riktade sig till ARBED som var part i ett första förfarande vid förstainstansrätten och domstolen. I likhet med vad kommissionen har anfört anser domstolen att sådana omständigheter borde föranleda ett omsorgsfullt företag att bevara de handlingar som är nödvändiga för dess försvar.

121 Härav följer att ett företag som befinner sig i ARBED:s situation måste ange utförligt, om inte särskilda försvunna bevis, så åtminstone vilka händelser, tilldragelser eller omständigheter som har utgjort hinder för företaget att under den ifrågavarande tiden uppfylla sin omsorgsplikt och som har medfört att den bevisning som företaget har hänvisat till har försvunnit.

122 Det är nämligen endast genom en prövning av sådana särskilda upplysningar som förstainstansrätten och domstolen kan bedöma om företaget har styrkt att det haft de påstådda svårigheterna att försvara sig mot kommissionens påståenden på grund av det orimligt långa administrativa förfarandet, eller om dessa svårigheter tvärtemot beror på att företaget har åsidosatt sin omsorgsplikt.

123 Förstainstansrätten gjorde därför en riktig bedömning när den fann att ett så allmänt påstående som ARBED:s inte var tillräckligt för att styrka att handläggningstiden hade inverkat på utövandet av rätten till försvar.

124 Med hänsyn till denna bedömning är de argument verkningslösa som ARBED har anfört mot den ytterligare bedömning som förstainstansrätten gjorde i punkterna 169–171 i den överklagade domen.

125 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den fjärde grunden.

126 Av vad anförts följer att ARBED:s överklagande i mål C-201/09 P ska ogillas.

B – *Den enda grunden för kommissionens överklagande i mål C-216/09 P: Felaktig rättstillämpning vid tolkningen av beslut nr 715/78*

1. Parternas argument

127 Kommissionen anser att förstainstansrätten gjorde en felaktig och överdrivet restriktiv bokstavstolkning av artiklarna 2.3 och 3 i beslut nr 715/78 när den, för att motivera att den gjorde åtskillnad mellan verkan av att preskriptionstiden avbryts och av att den tillfälligt upphör att löpa, hänvisade till skillnaden mellan de ovannämnda

bestämmelsernas lydelse med avseende på den allmängiltiga verkan (*erga omnes).* Den omständigheten att den allmängiltiga verkan (*erga omnes)* inte nämns uttryckligen i artikel 3 i beslut nr 715/78 utesluter inte att bestämmelsen medför sådan verkan då preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa. Det gemensamma syftet med att preskriptionstiden avbryts och att den tillfälligt upphör att löpa är nämligen att hejda tidens gång beträffande samtliga berörda företag.

128 I dom av den 15 oktober 2002 i de förenade målen C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P och C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen (REG 2002, s. I-8375), punkt 144, förkastade domstolen en restriktiv bokstavstolkning av bestämmelserna om preskriptionstider. Domstolen beaktade därvid – förutom lydelsen i bestämmelsen om att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa – syftet med denna bestämmelse för att ge stöd åt en vid tolkning av begreppet ”kommissionens beslut” i artikel 3 i beslut nr 715/78.

129 I den ovannämnda domen angav domstolen att den omständigheten att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa skyddar kommissionen mot preskriptionens verkningar i de fall den måste invänta unionsdomstolens avgörande. Både den omständigheten att preskriptionstiden avbryts och att den tillfälligt upphör att löpa gör det därför möjligt för kommissionen att ingripa mot och effektivt ålägga sanktioner för överträdelser av konkurrensreglerna.

130 På samma sätt går det enligt kommissionen inte att, ur den rättspraxis som förstainstansrätten angav i punkt 154 i den överklagade domen, sluta sig till en restriktiv tolkning av verkan av att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa. I synnerhet i dom av den 24 juni 2004 i mål C-278/02, Handlbauer (REG 2004, s. I-6171), punkt 40, grundade domstolen sin tolkning på preskriptionsbestämmelsernas syfte.

131 Kommissionen anser – beträffande förstainstansrättens hänvisning till dom av den 14 september 1999 i mål C-310/97 P, kommissionen mot AssiDomän Kraft Products m.fl. (REG 1999, s. I-5363) – att logiken i den domen inte kan tillämpas på

undersökningsåtgärder, såsom kontroller och granskningar. Om talan väcks mot dessa åtgärder avbryts preskriptionstiden eller så upphör den tillfälligt att löpa.

132 I motsats till talan mot slutliga beslut, med avseende på vilka det inte kan uteslutas att den lösning som förstainstansrätten valde är giltig, kan ifrågasättande av sådana åtgärder påverka kommissionens möjligheter att fortsätta handläggningen av ärendet med avseende på alla företag som deltagit i överträdelsen, även om åtgärderna formellt sett endast riktas till ett enda företag. Därför innebär en tillämpning av den ovannämnda domen på ett tillfälligt upphörande av preskriptionstiden att konkurrensrätten inte kan genomföras på ett fullgott sätt, medan en tolkning som innebär en allmängiltig verkan (*erga omnes)* skulle kunna främja konkurrensrättens ändamålsenliga verkan.

133 Kommissionen har preciserat att i fall då ett företag bestrider en undersökningsåtgärd som har riktats till det, medför den överklagade domen att kommissionen är tvungen att fortsätta sin undersökning med avseende på de övriga företag som deltagit. Vidare tvingas kommissionen att i sitt slutliga beslut använda handlingar vilkas lagenliga användning är osäker, med risk för att detta beslut ogiltigförklaras. Eftersom preskriptionstiden fortsätter att löpa i förhållande till de övriga företagen, kan kommissionen inte invänta utgången av det rättsliga förfarandet angående den ovannämnda undersökningsåtgärden.

134 I väntan på att unionsdomstolen avgör frågan huruvida undersökningen varit lagenlig, är kommissionen och de berörda företagen därför tvungna att ägna resurser åt den fortsatta undersökningen. De företag som inte vidtagit rättsliga åtgärder mot undersökningsåtgärden är tvungna att väcka talan mot det slutliga beslutet och i flera mål avseende samma fråga göra gällande att åtgärden varit rättsstridig. Eftersom dessa företag påverkas rättsligt av den ovannämnda undersökningsåtgärden, även om denna riktade sig till ett visst företag, bör de kunna väcka talan vid unionsdomstolen med avseende på att denna åtgärd är rättsstridig.

135 Kommissionen anser dessutom att denna situation inte kan jämföras med undersökningsåtgärder mot vilka talan inte kan föras. Dels kan kommissionen nämligen avhjälpa eventuella förfarandeproblem under det senare förfarandet, dels pågår inte något mål vid unionsdomstolen.

136 Kommissionen anser dessutom att den överklagade domen innebär att det blir lättare att kringgå betalningen av böterna. Eftersom den omständigheten att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa endast påverkar det företag som väckt talan, kan detta omstruktureras eller överlåta sina tillgångar – tio år efter det att överträdelsen upphörde – till ett annat företag som inte påverkas av att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa. Därmed kan koncernen undgå att åläggas böter.

137 Den omständigheten att artiklarna 2 och 3 i beslut nr 715/78 fogades samman talar för övrigt emot den åtskillnad som förstainstansrätten gjorde. Att de fogades samman följer dels av att det i artikel 2.3 i detta beslut hänvisas till artikel 3 i samma beslut med avseende på att preskriptionstiden börjar löpa på nytt efter ett avbrott, dels av att det i artikel 3 i detta beslut hänvisas till det beslut från kommissionen som avses i ovannämnda artikel 2.3.

138 Kommissionen anser att dess tolkning av beslut nr 715/78 stöds av förarbetena till rådets förordning (EEG) nr 2988/74 av den 26 november 1974 om preskriptionstider i fråga om förfaranden och verkställande av påföljder enligt Europeiska ekonomiska gemenskapens transport- och konkurrensregler (EGT L 319, s. 1; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 48). Kommissionen har anfört att det redan i det ursprungliga förslaget föreskrevs ett preskriptionsavbrott med allmängiltig verkan (*erga omnes)*, vilket återspeglade synsättet att preskriptionstiden skulle avse sak (*in rem*) och inte person (*in personam*), något vissa delegationer förordade. Efter en kompromiss godtogs slutligen det förstnämnda synsättet. Bestämmelsen om tillfälligt upphörande av preskriptionstiden infördes, på förslag från en delegation, först i det andra omarbetade förslaget.

139 Kommissionen har härav dragit slutsatsen att rådet godtog synsättet att preskriptionstiden skulle avse sak (*in rem*) i samtliga bestämmelser avseende preskriptionstid, däribland bestämmelserna om tillfälligt upphörande av preskriptionstiden. Rådet gjorde inga ytterligare preciseringar i detta avseende, eftersom det sedan det hade slagits fast hur preskriptionstiden skulle gestaltas inte var nödvändigt att även precisera hur preskriptionstiden tillfälligt skulle upphöra att löpa.

140 Kommissionen anser att dess ställningstagande styrks av principen att undantag ska tolkas restriktivt, eftersom preskriptionstid är ett undantag som föreligger endast om det har föreskrivits. Det saknas därför anledning att ge preskriptionsbestämmelserna en vid tolkning som är gynnsam för företagen. Domstolens praxis har nämligen aldrig utgjort stöd för en restriktiv tolkning av bestämmelserna om tillfälligt upphörande av preskriptionstiden.

2. Domstolens bedömning

141 Det framgår av rättspraxis att det är själva den omständigheten att en talan är anhängig vid tribunalen eller domstolen som motiverar att preskriptionstiden tillfälligt ska upphöra att löpa (domen i de ovannämnda förenade målen Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkt 153).

142 Domstolen har även slagit fast att om den som ett beslut riktar sig till beslutar att väcka talan om ogiltigförklaring, kan unionsdomstolen endast ta ställning till de delar av beslutet som avser denna mottagare. De delar av beslutet som avser andra mottagare, delar mot vilka talan inte har väckts, omfattas däremot inte av den tvist som unionsdomstolen ska avgöra (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot AssiDomän Kraft Products m.fl., punkt 53).

143 Enligt artikel 4.2 i beslut nr 715/78 och artikel 26.2 i förordning nr 1/2003 ska preskriptionstiden för verkställande av påföljder räknas från och med den dag då beslutet vinner laga kraft. Domstolen har preciserat att preskriptionstiden således ska räknas bland annat från och med utgången av tidsfristen för väckande av talan mot beslutet där överträdelsen och bötesbeloppet fastställs, när någon talan inte har väckts (se, analogt, domen i de ovannämnda förenade målen Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkt 137).

144 Av vad anförts följer att ett slutligt beslut som kommissionen fattar om att ålägga företag böter med stöd av artikel 65 KS eller artikel 23 i förordning nr 1/2003 vinner laga kraft mot de företag som inte har väckt talan mot detta beslut. Vidare framgår att den omständigheten att beslutet vinner laga kraft innebär att den frist för verkställande av detta beslut som föreskrivs i artikel 4 i beslut nr 715/78 och artikel 26 i förordning nr 1/2003 börjar att löpa med avseende på dessa företag.

145 Härav följer att en talan som ett annat företag väcker mot samma slutliga beslut inte kan medföra att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa med avseende på dessa företag.

146 Såväl lydelsen i artikel 3 i beslut nr 715/78 och i artikel 25.6 i förordning nr 1/2003 som dessa bestämmelsers syfte omfattar dessutom både talan som väcks mot de åtgärder som avses i artikel 2 i beslut nr 715/78 och artikel 25.3 i förordning nr 1/2003, mot vilka talan kan väckas, och talan som väcks mot kommissionens slutliga beslut (se, analogt, domen i de ovannämnda förenade målen Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mot kommissionen, punkt 146).

147 Enligt artikel 3 i beslut nr 715/78 och artikel 25.6 i förordning nr 1/2003 görs således inte någon åtskillnad bland beslut beträffande vilka preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa. I motsats till vad kommissionen har gjort gällande, saknas

därför anledning att ge talan som väcks mot de åtgärder som avses i artikel 2 i beslut nr 715/78 och artikel 25.3 i förordning nr 1/2003, mot vilka talan kan väckas, allmängiltig verkan (*erga omnes)*.

148 Domstolen finner således att förstainstansrätten inte gjorde någon felaktig rättstillämpning när den slog fast att den omständigheten att preskriptionstiden enligt artikel 3 i beslut nr 715/78 och artikel 25.6 i förordning nr 1/2003 tillfälligt ska upphöra att löpa så länge som beslut är föremål för domstolsprövning endast har verkan mellan parterna (*inter partes)*.

149 I förevarande mål avsåg det ursprungliga beslutet emellertid – såsom ProfilARBED och TradeARBED har anfört – endast ARBED, och i det domstolsförfarande som ledde fram till att detta beslut ogiltigförklarades i den del det avsåg ARBED var endast ARBED och kommissionen parter. Detta förfarande kan därför inte medföra att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa med avseende på ProfilARBED eller TradeARBED.

150 Kommissionens överklagande i mål C-216/09 P ska därför ogillas.

151 Eftersom ProfilARBED och TradeARBED inkom med anslutningsöverklagandet i mål C-216/09 P i andra hand, det vill säga för det fall domstolen skulle bifalla kommissionens överklagande, saknas anledning att pröva detta anslutningsöverklagande.

VIII – Rättegångskostnader

152 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 118 i dessa rättegångsregler ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt artikel 69.3 i rättegångsreglerna kan domstolen, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, eller om särskilda omständigheter motiverar det, besluta att vardera parten ska bära sina kostnader.

153 Kommissionen har yrkat att ARBED ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna för överklagandet i mål C-201/09 P. Eftersom ARBED har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.

154 Beträffande överklagandet i mål C-216/09 P finner domstolen att kommissionen, TradeARBED och ProfilARBED med hänsyn till de särskilda omständigheterna i målet ska bära sina egna rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) Överklagandena ogillas.

2) ArcelorMittal Luxembourg SA ska bära sina egna rättegångskostnader och ersätta Europeiska kommissionens rättegångskostnader beträffande överklagandet i mål C-201/09 P.

3) Europeiska kommissionen, ArcelorMittal Belval & Differdange SA och ArcelorMittal International SA ska bära sina egna rättegångskostnader beträffande överklagandet i mål C-216/09 P.

Underskrifter